

Bruksplan for friluftsområdene Solfjellparken og Langjordet

Behandlet i kommunestyret 5. mai 2015

Solfjellparken og Langjordet skal være arenaer som skaper

- glede over naturen
- glede over å være fysisk aktiv
- glede over å skape og delta i lek i fellesskap

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Kart over planområdet	4
2. Bakgrunn og prosess	4
2.1 Formålet med planen	5
3. Føringer	5
4. Mål for utvikling av Solfjellparken og Langjordet.....	7
4.1 Visjon	7
4.2 Mål.....	7
5. Status og vurdering av behov	8
5.1 Eksisterende tiltak	8
5.1.1 Gangbro	8
5.1.2 Installasjoner	9
5.1.3 Grindverksbygg.....	10
5.1.4 Bålplass ved grindverksbygg.....	11
5.1.6 Klatrevegger	11
5.1.7 Stier i parken	11
5.1.8 Inngjerding av beitedyr	12
5.1.9 Parkeringsplasser, veier og adkomststeder	12
5.1.10 Lys på Langjordet.....	13
5.1.11 Steingjerder i Solfjellparken	13
5.2 Nye tiltak	13
5.3 Kart med tiltak i Solfjellparken	17
6. Vedlikeholdsansvar.....	19
7. Nyttige lenker	19
7.1 Anbefalte veiledere	19
7.2 Tilskuddsordninger	19

1. Innledning

Tvedestrand har et bynært friluftsområde i Solfjellparken og Langjordet. Området ligger fint tilgjengelig mellom indre havn/Østerkleiv, oppvekstområdene med skoler og barnehager og boligområdene på Valbergheia/Tangen/Svarttjenn. Langjordet er inngangsporten for tur- og skiløype videre inn i marka. Ildsjeler har i flere år gjort en stor innsats for å gjøre området tilgjengelig og attraktivt for små og store med ulike funksjonsnivå. I denne planen legges det til rette for en videreutvikling av området for å skape økt aktivitet uten å ødelegge de særegne naturkvalitetene.

Muligheten for bynært og bærekraftig friluftsliv er en viktig egenskap ved et nærmiljø. Det fremmer folkehelse og skaper bolyst. Å tilrettelegge for økt aktivitet i nærheten av der folk bor, er et sentralt virkemiddel for å nå de som er minst aktive og som trenger det aller mest. Flere kommer seg ut og mange føler det er tryggere å bevege seg i områder når det er tilrettelagt, åpent og godt tilgjengelig. Denne tryggheten kan basere seg på at de vet det finnes benker de kan ta seg en hvil på, at de kommer helt rundt med rullatoren eller at lyssettingen gjør at man føler seg trygg. For barnefamilier og eldre er det spesielt viktig å tilrettelegge for friluftsliv og rekreasjon i sentrumsområder og i bynære områder (bolignære områder). Det er under en kilometer til Solfjellparken og Langjordet fra Lyngbakken barnehage, Skriverstua barnehage, barneskolen, ungdomsskolen, videregående skole, omsorgsboligene og Strannasenteret.

Langjordet

Takk til fotografene Kristine Kvamme, Arne Thorvald Aanonsen og Åse Due-Tønnessen.

1.1 Kart over planområdet

2. Bakgrunn og prosess

Planområdet i Solfjellparken og Langjordet eies av kommunen og er avsatt til friluftsmål i kommuneplanens arealdel. Arealet er på henholdsvis 45 daa og 13 daa samt en parkeringsplass på

1,5 daa. Det er i 2013 kommet flere henvendelser til ulike enheter i kommunen om tillatelser til inngrep i Solfjellparken. I desember 2013 vedtok kommunestyret *Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2014 – 2017*. I saken (121/13) står det at det skal utarbeides en bruksplan for Solfjellparken, og at det ikke vil bli gitt tillatelse til irreversible inngrep før denne er vedtatt.

Ved å lage en bruksplan for området vil en samle alle innspill og få en planlagt og helhetlig utvikling der en kan unngå konflikter. Planen vil gi mulighet for å søke økonomisk støtte til fremtidige anlegg i området fra eksterne kilder som spillemidler, Gjensidigestiftelsen og andre.

Ildsjelene i Solfjell klatre- og aktivitetspark (tidligere Tvedestrand sjørøverforening) har gjort en stor innsats med rydding av kulturlandskapet for økt tilgjengelighet og bruk av området. De har satt opp små scener, klatrevegger, hengebru, gapahuk og utsiktsplatå, og en del til dels uferdige installasjoner i trær konstruert av arkitektstudenter fra flere land. Det er inngått en 10-års leieavtale for å holde kulturlandskapet åpent.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe bestående av miljøvernrådgiver Asbjørn Aanonsen, barnas representant i plansaker og leder av Frivilligsentralen Lars Molleklev, representant for Tvedestrand barneskole Nina Flatøy, Anders Oppegaard fra Solfjell klatre- og aktivitetspark samt kulturrådgiver Åse Due-Tønnessen som sekretær. Kari Huvestad fra Aust-Agder fylkeskommune har bistått med faglige innspill og kartillustrasjoner til planen/arbeidsgruppen.

2.1 Formålet med planen

Bruksplanen skal:

1. være et styringsverktøy for bruken av området og hvilke tiltak en kan tillate for å unngå konflikter og feildisponeringer
2. bevare særpreget og naturkvalitetene i parken ved å påpeke hvilke kvaliteter ved området som ikke må ødelegges ved tiltak
3. øke bruken og tilgjengeligheten av området ved å legge til rette for fysisk aktivitet og gode møteplasser.

Bruksplanen for Solfjellparken har status som temaplan under kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Det betyr at planen ikke er juridisk bindende, men den skal være retnings- og premissgivende for kommunal saksbehandling og prioritering, og legges til grunn for framtidig arbeid med kommuneplanen, reguleringsplaner og annen detaljplanlegging.

3. Føringer

Friluftsliv er et viktig tema i regjeringens folkehelsearbeid. Det skal være en lav terskel for å ta del i friluftsliv. Regjeringen ønsker å legge til rette for at flest mulig får et aktivt friluftsliv. Friluftsliv i nærmiljøet er derfor prioritert. På den måten kan alle få økt livskvalitet og bedret helse gjennom friluftsliv, uavhengig av fysisk form og erfaring med ferdsel i naturen. Regjeringens økonomiske virkemidler for friluftsliv prioriterer friluftsliv i nærmiljøet. Satsing på friluftsliv i nærområdene er gjennomgående. Også Friluftslivets år 2015 setter friluftsliv i nærmiljøet øverst når det gjelder aktiviteter og tiltak. Mer informasjon finnes på regjeringens nettsider:

<https://www.regjeringen.no/nb/tema/klima-og-miljo/friluftsliv/innsiktsartikler-friluftsliv/friluftsliv-i-narmiljoet/id2076269/>

Folkehelsemeldingen (Meld.st. 34 2012-2013) framhever at god tilgang til kortreist natur og aktivitetsvennlige bo- og nærmiljøer er sentralt for å fremme fysisk aktivitet i et livsløpsperspektiv, og at det offentlige har et tilretteleggeransvar.

Regionplan Agder 2020 framhever blant annet økt deltakelse i friluftsliv som et helsefremmende og forebyggende folkehelseiltak for å redusere levekårsproblemer og sosial ulikhet.

Regional plan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet – lokale og regionale kulturarenaer Aust-Agder 2014-2017 har som hovedmål at befolkningen skal stimuleres til, og ha anledning til å drive idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i sitt nærmiljø basert på egne behov, ønsker og muligheter.

Tvedestrand's Kommuneplan 2011-2023 har visjonen *Tvedestrand Aktiv hverdag – trygg framtid* med målsetting om blant annet et lokalsamfunn med stor frivillig aktivitet og trygge og utviklende oppvekst og levekår. Strategiene er blant annet:

- Gode kultur- og fritidstilbud er en bærebjelke i satsingen på kommunen som bokommune.
- Forebygging er et ledd for å bedre levekårene i Tvedestrand, og utjevning av sosiale forskjeller i barn og unges oppvekstvilkår er viktig.
- Praktiske, sammenhengende og forpliktende planer.
- Befolkningen i alle aldersgrupper tar større ansvar for egen helse/helseutvikling.
- Lokale helsetjenester skal ha sterkt fokus på tidlig innsats, forebygging og fremme fysisk og sosial aktivitet.

Plan for tidlig innsats 2011-2014: Fysisk aktivitet og motoriske ferdigheter er av stor betydning både for barn, unge, voksne og eldres fysiske og psykiske helse. Er en vant til å være fysisk aktiv som barn og ung, er det stor sannsynlighet for at dette fortsetter også i voksen alder. Dette vil bidra positivt i forhold til den enkeltes helsetilstand. Fokus på fysisk aktivitet og bevisst motorisk trening fra barna begynner i barnehagen vil være forebyggende på flere områder. Forskning viser bl.a. at gode motoriske ferdigheter påvirker barns lese- og skriveferdigheter. Mestring av egen kropp bidrar positivt når det gjelder sosial status og selvtillit, noe som oppmuntrer til aktivitet.

Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2014-2017 har hovedmålsettingen: **Fysisk aktivitet for alle**. Det innebærer et ønske om å bidra til at anleggene i kommunen er gode både for mosjonister og idrettsutøvere, og at det finnes gode nærmiljøanlegg for barn og unge på skoler og i boligområder. Muligheten for å drive fysisk aktivitet og friluftsliv og få varierte naturopplevelser, skal være tilgjengelig for alle. Fysisk aktivitet skal være lystbetont og en skal satse på arenaer og enkle anlegg for lek og moro for alle for å skape glede og mestringsfølelse.

Planen har blant annet følgende delmål:

Fysisk aktivitet

- Satse på arenaer og enkle anlegg for lek og moro for alle, for å gjøre fysisk aktivitet lystbetont.
- Prioritere anlegg for barn og unge, og anlegg for grupper som er inaktive og lite aktive i planens handlingsprogram.
- Sikre at fysisk aktivitet vektlegges i den kommunale tjenesteproduksjonen i barnehager, skoler, SFO, fritidsklubb, helsetjenester og pleietjenester. Oppfordre til tverrfaglig samarbeid mellom tjenestene.

- Ta hensyn til tiltak som bidrar til økt fysisk aktivitet i all kommunal planlegging. Dette gjelder blant annet ivaretagelse av 100-meters skoger, lekeplasser, sammenhengende grøntområder, trafiksikkerhet for myke trafikanter mm.
- Legge til rette for at ulike idretts- og friluftaktiviteter benyttes til å bringe barn og unge med ulik kulturell og etnisk bakgrunn sammen.

- Vektlegge sosiale møteplasser ved etablering av anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv for å skape trivsel og tilhørighet.
- Sørge for at kommunen har anlegg der mennesker i alle aldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne kan få et godt tilbud for fysisk aktivitet utendørs.
- Tilrettelegge for fysisk aktivitet i oppvekstområdene med anlegg, turløyper og friområder.

Friluftsliv

- Utarbeide og merke stier både langs kysten, i skogen og i kultur- og historiske områder for å øke tilgjengeligheten og motivere til økt egenorganisert fysisk aktivitet.

- Tilrettelegge turstier/turveier i sentrumsnære områder for alle aldersgrupper og funksjonsnivåer. Hvilesteder og informasjon er nødvendig.
- Gjøre kjent oversikt over eksisterende turområder i kommunen. Målsettingen er å få detaljerte turkart som dekker hele kommunen.
- Sikre og utvikle tilgjengeligheten til turområdene.
- Utrede mulighet for opparbeidelse av løyper for terrengsykling.
- Videreutvikle sentrumsnære rekreasjonsområder som Solfjeldparken og Langjordet, målgruppen er særlig barn og unge.

4. Mål for utvikling av Solfjellparken og Langjordet

Til grunn for utviklingen av parken har det ligget en dypøkologisk filosofi som vektlegger lek, aktivitet og aktivitet og naturens egenverdi og at vi ikke skal sette varige spor. Det vil si at alle inngrep i parken skal skje på naturens premisser og områdets tåleevne vurderes i hvert enkelt tilfelle. Det er utarbeidet en masterplan av arkitektstudenter ved NTNU/Sheffield University i 2005 som definerer hovedprinsipper for utviklingen av Solfjellparken. Som del av denne planen er det utarbeidet en prinsipplan som vurderer hvilke deler av området som tåler tilrettelagte aktiviteter og hvilke områder som er sårbare for inngrep og bruk. Planen anbefaler at det ikke gjennomføres tiltak i de høyereliggende områdene /kollene. Det har vært et bevist valg av bærekraftige materialer, skånsom materialtransport og inngrep i naturen.

4.1 Visjon

Solfjellparken og Langjordet skal være arenaer som skaper

- glede over naturen
- glede over å være fysisk aktiv
- glede over å skape og delta i lek i fellesskap

4.2 Mål

Solfjellparken og Langjordet skal være et nærfriluftsområde som gir befolkningen og tilreisende mulighet for økt fysisk aktivitet og naturopplevelser i nærmiljøet. Alle skal finne utfordringer tilpasset sitt behov og sine ferdigheter. Parken skal være en sosial arena for lek og aktivitet på tvers av kultur, funksjonshemninger og alder. Parken skal også være en læringsarena der barn og unge kan skape et bevisst forhold til naturen. Det vil igjen skape engasjement og refleksjon slik at de ønsker å ta vare på naturen.

5. Status og vurdering av behov

Bruksplanen skisserer mange gode tiltak for å øke aktiviteten i friluftsområdene Solfjellparken og Langjordet. Disse må anses som muligheter og ikke konkrete planer. Tiltakene i planen er ikke prioritert da det i mange tilfeller vil være opp til andre enn kommunen å gjennomføre og søke støtte til tiltakene. Aktuelle tiltak bør innarbeides i handlingsprogram for kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv som rulleres hver høst. Tiltak for å sikre/oppgradere anlegg og tiltak for å øke tilgjengeligheten for alle er høyt prioritert.

5.1 Eksisterende tiltak

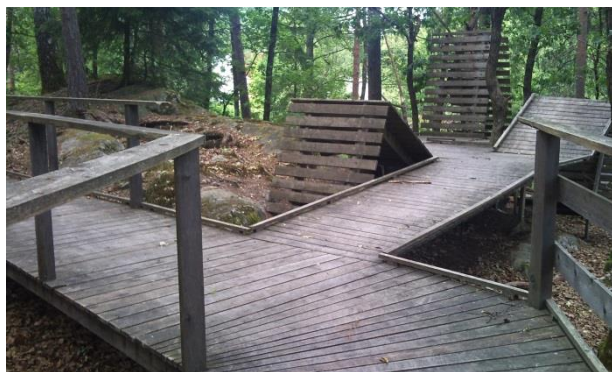
5.1.1 Gangbro

Status	Den 13 meter lange brua ble satt opp i 2006 av arkitektstudenter fra NTNU. Gangveien videre ble satt opp på dugnad av Sjørøverforeningen i 2007. Til sammen er gangveien og brua 130 meter lang. Det mangler stedvis tett rekkverk og stoppkant hele veien. Gangveien er svært glatt.
Tiltak	1. Dekkbord som stoppkant langs dekket på begge sider. 2. Gjerdet må tettes enkelte steder. 3. Dekket må byttes ut innen 2020. Rifla terrassebord vurderes for å gjøre det mindre glatt. Fundamentet må sjekkes igjen før dette. 4. Ved treet som står innebygget i gangbroa kan en bygge gangbroa så bred her at en rullestol på en meters bredde kan passere.
Kostnad	1) 26.000 kroner, 2) 10.000 kroner, 3) 146.000 kroner, 4) 20.000 kroner

5.1.2 Installasjoner

Status	Installasjonene ble bygget av arkitektstudenter på workshops i Tvedestrand i 2005, 2006 og 2007. Noen av installasjonene er til dels uferdige og anses som utrygge.
Tiltak	1. Treplattning/brygge fra gangbro mot myr. Her skal rullestolbrukere kunne kjøre ut og "delta i leken". Tiltaket er populært i lek for barn og kan bevares som det står med enkle reparasjoner. En kan eventuelt sett opp et skilt der en gjør oppmerksom på faren for å falle ned av brygga. Eventuelt kan en lage tiltaket mer brukervennlig for rullestoler ved å bygge en rundkjøring rundt det innebygde treet og fjerne bryggen på nedsiden. Det bør bygges et gjerde der det ikke er trygt å hoppe ned (mer enn 1 m.). Klatreveggen bør fjernes da den ikke er særlig egnet til formålet. 2. Dreibare plater. Tiltaket kan brukes i lek og til kunst og bør derfor bevares. 3. Små plattinger i Kattedalen. Erstattes med benker. Scenen rives. 4. Benken på toppen av utsiktspunktet lengst sør i parken må repareres. 5. Utsiktsplatå på kollen helt sør i parken – sette opp et gjerde, gjerne i glass med innvendig håndløper. Det lille overbygget bør fjernes og en kan vurdere et større overbygg i bakkant av plattformen. 6. Tauene som henger i trærne bør tas ned eller sjekkes jevnlig om de holder. 7. Andre installasjoner fjernes.
Kostnad	1. En eventuell ombygging anslås til å koste 50.000 kroner. 2.-7. Arbeidskostnader 70.000 kroner, materialkostnader kommer i tillegg. 5. Materialkostnader: 58.000 kroner

Installasjon 1

Installasjon 2

Installasjon 3

Installasjon 4

Installasjon 5

Installasjon 5

Installasjon 7 som er blant de som skal rives

5.1.3 Grindverksbygg

Status	Bygget ca 2009 av Halvor Skjerkholt. Det er tagget mye med kull på veggene og noen treplugger er fjernet.
Tiltak	Tjære bygget for å fjerne og å prøve å unngå fremtidig tagging. Erstatte manglende treplugger/kiler.
Kostnad	5.000 kroner

5.1.4 Bålplass ved grindverksbygg

Status	Dette er Solfjellparkens hjerte og samlingssted. Her er en stor bålplass og benker både under tak og utenfor. Stien fra gangbrua til denne plassen har en helningsgrad som ikke tilfredsstiller universell utforming. Plassen foran grindverksbygget blir sølete i vått vær. Det er ikke mulig for rullestolbrukere å komme inn i grindverksbygget.
Tiltak	1. Opparbeiding av plassen foran grindverksbygget på 120 m² med drenering, grusing med sadde (subbus) på toppen, beslag mot treverket i grindverksbygget for å unngå råte og rampe for rullestol. 2. Anlegge en universelt utformet (UU) 1,2 m. bred vei fra gangbroa til grindverksplassen. Tiltaket krever noe sprengning for å få en helningsgrad som tilfredsstiller UU. Grus med sadde (subbus) for at rullestoler og andre ikke skal skli. Dekket må være egnet rullestolbrukere, svaksynte og andre. 3. Steinsette ny bålplass og grill. Lage nye sittegrupper.
Kostnad	1. 55 500 kroner 2. 38.000 kroner 3. 50.000 kroner

5.1.6 Klatrevegger

Status	Grimstad klatreklubb har etablert klatreruter både innenfor og utenfor planens område. Buldreveggen bak Grindverksbygget mangler klatretak.
Tiltak	Klatrerutene bør renses med jevne mellomrom hvis de ikke brukes jevnlig. Klatretak festes.
Kostnad	Ingen (Aktuelt som dugnadsarbeid)

5.1.7 Stier i parken

Status	Den naturlige inngangen til parken er i dag gangbrua. Det er en gammel vei med steingjerde langs jordekanten nedenfor brua. Den opphører omtrent midtveis i parken. De fleste stiene i parken er mer som tråkk å regne.
Tiltak	Det bør opparbeides og merkes stier opp mot utsiktsplatået på kollen helt sør i parken, rundt kollene og tilbake opp Kattedalen mot grindverksbygget. For å gjøre minst mulig inngrep i naturen skal arbeidet gjøres nennsomt og med håndmakt.
Kostnad	Dugnad 10.000 kroner

5.1.8 Inngjerding av beitedyr

Status	Solfjellparken er i dag inngjerdet for å ha beitedyr som holder kulturlandskapet åpent. Det er etablert ulike port/grindvarianter ved innfarten til gangbrua, ved den gamle veien og nedenfor Kattedalen. Det er en utfordring med beitedyr i området siden grindene for noen kan være vanskelige å forsere. Det er viktig å finne gode grindløsninger som er enkle å åpne og lukke, eventuelt kan man gjerde på en slik måte at man slipper å krysse gjerder for å komme til grindverksbygget.
Tiltak	1. Grindverksbygget bør gjerdes inn slik at en holder beitedyra unna, for å unngå konflikter knyttet til beitedyr som kan være påtrengende når folk skal spise nista. 2. Nye inngangsporter til parken
Kostnad	1. 30.000 2. 20 000

5.1.9 Parkeringsplasser, veier og adkomststeder

Status	Parkeringsplassen er grovplanert. Veien fra Solfjellveien og inn til gangbrua tilfredsstiller ikke kravene til universell utforming ift. helningsgrad, ledelinjer/gjerde og ovegang til gangbro. Noe av veien har rast ut.
Tiltak	1. Utjevning av masse og grusing av parkeringsplassen. 2. Vei inn til gangbru: Stable stein ved bru, justere opp vei ved grusing, ledelinje (tømmerstokk eller gjerde/tau)
Kostnad	1. 60.000 kroner 2. 38.000 kroner

5.1.10 Lys på Langjordet

Status	I 2011 Ble det satt opp 5 lysstolper for å forlenge brukstiden i akebakken. Lyset går på kl.16 og av kl.23 når det er snø i bakken. Det er kommunen som har gjennomført dette.
Tiltak	Dette tiltaket fungerer godt.
Kostnad	

5.1.11 Steingjerder i Solfjellparken

Status	De gamle steingjerdene i parken er delvis rast sammen.
Tiltak	Sette i stand steingjerdene i jordekantene for å ta vare på og synliggjøre gamle kulturminner. Arbeidet bør gjøres for hånd.
Kostnad	1.000 kroner per kvadratmeter

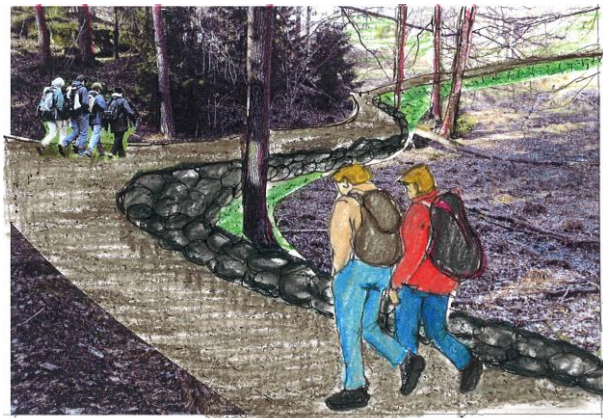
5.2 Nye tiltak

5.2.1 Lysløype

Det kan lages en lysløype med en sløyfe på ca 1 km med grusdekke over jordene langs fylkesveien. Tiltaket er spilt inn av TT&IF Skigruppa. Bredden vil variere noe, men hovedsakelig være 3 m. I sårbare partier kan bredden være mindre. I plankartet foreslås en trase som starter ved parkeringsplassen og fortsetter i den gamle veien nord i parken. En ønsker at steingjerdet langs veien skal bevares/oppgraderes for å ta vare på og synliggjøre deler av det gamle kulturlandskapet. Videre foreslås traseen å gå opp under gangbrua mot grindverksbygget for å krysse i fjellskorten der gangbrua slutter. En må avkorte gangbrua med ca 5 m. Krysset må være i plan. Videre går traseforslaget i overkant av jordet og delvis i jordekanten sørover. Denne delen av lysløypa skal være universelt utformet med de krav til helling, underlag, stoppkant osv. som framgår av TEK 10. Traseen videre foreslås lagt på motsatt side av jordene og bekken opp til parkeringsplassen. En tilførselsvei fra parkeringsplassen til lysløypa vil kreve grus og tilkjøring av stien. Det vil være behov for sprengning i noen deler av løypa. Traseen må legges slik at en minimerer inngrepene i naturen.

Kostnadsoverslag: 1 mill. kroner til traseen og 1 mill. kroner til lys

Illustrasjoner av lysløypetras

Illustrasjoner ved Kari Huvestad,

Dagens terreng

5.2.2 Utsikts plass

Det bør opparbeides en plass med utsikt mot fjorden helt sør i parken. Bord og benker må gjøres universelt utformet og tilpasset rullestolbrukere.

Tiltaket er ikke kostnadsberegnet

5.2.3 Skøytebane

Ved å lage en demning/stem i bekken som renner inn i parken sør for parkeringsplassen og ut mot renseanlegget og Tangen, vil en fylle opp et vannspeil som kan bli en naturlig skøytebane vinterstid. Demningen må åpnes på våren og lukkes på høsten. Det er igangsatt et forsøk med sandsekker i bekken for å se om det lekker ut vann i andre steder.

Kostnadsoverslag: 30.000 kroner

En kan vurdere å drenere dette flate området slik at det kan brukes til andre aktiviteter sommerstid.

5.2.4 Amfiscene

Nord i parken vest for gangbrua ligger det et naturlig amfi som ved litt tilrettelegging kan brukes til små forestillinger og konserter. Det må ryddes og lages enkle benker og en enkel scene på ca 15-20 m² tilpasset terrenget og med organiske former. Det bør være en avstikker fra gangbrua inn til amfiet.

Kostnadsoverslag: 150.000 kroner

5.2.5 Frisbeegolf

Det kan settes opp kurver til frisbeegolf langs lysløypa. Dette er en populær aktivitet som passer for mange.

Kostnadsoverslag: 30.000 kroner

5.2.6 Treningsapparater

Helårs lavterskeltilbud for egenvekttrening ute. Installasjoner for trening kan settes ved lysløypetraseen. Installasjonene bør være laget av materialer som ikke skiller seg ut i landskapet. Apparatene bør plasseres i et avgrenset område ved lysløypa for å skape en sosial møteplass og begrense inngrepene i parken. Jordene bør holdes åpne og frie for installasjoner. Det anbefales installasjoner som i Tufteparken vist her: <http://www.dinside.no/924325/gratis-utendørs-trening>

Kostnadsoverslag: 250.000 kroner. avhengig av antall apparater

5.2.7 Klatrevegg

Barnas Turlag Tvedestrand ønsker å etablere klatreruter for barn/nybegynnere i parken. Det er foretatt en geologisk undersøkelse av vestveggen i Kattedalen for dette formålet. Tiltakene som anbefales for å sikre fjellveggen anses for kostnadskrevende, og BT vil se etter et nytt område for klatreruter våren 2015. Området mellom de to sørligste kollene i parken kan være aktuelt.

Kostnadsoverslag: 72.000 kroner.

5.2.8 Drenering av Langjordet

Langjordet er et mye brukt område til vinterleik. Barnehager, skoler og private bruker området fra morgen til kveld. Her er det muligheter for aking, skikjøring og hopp når snøen har lagt seg. Området er ryddet og holdes åpent av beitedyr. Det er behov for drenering av nedre del av jodet da det renner en bekk på tvers av og i kanten av jodet. Tiltaket vil øke lengden på akebakken og gjøre området tryggere. Det er beregnet 100 m. hovedgrøft og 120 m sidegrøfter.

Tiltaket vil ha en anslått kostnad på 123.000 kroner.

5.2.9 Skitrekking

Langjordet blir brukt til både aking, snowboard og skikjøring. Med et ca 190 meter langt skitrekking vil bruken kunne økes betraktelig. Det er nødvendig å undersøke drifts- og vedlikeholdskostnader, vurdere sikkerhet og egnet plassering før en investerer i et slikt anlegg.

Kostnadsoverslag 200.000 kroner.

5.2.10 Hoppbakke

På nordsiden av akebakken på Langjordet kan det vurderes å etablere en rekrutthoppbakke på 10-15 meter i terrenget fra kollen nærmest fylkesveien.

Kostnadsoverslag 150.000.

5.2.11 Informasjonsskilt

Ved inngangene til Solfjellparken bør det settes opp et informasjonsskilt med kart over stiene og fasilitetene i området og informasjon om beitedyr, terreng, avfall og bålbrekking mm

Kostnadsoverslag: 10.000 kroner per skilt.

5.2.12 Sanitæranlegg

Et handicaptoalett bør plasseres lett tilgjengelig på parkeringsplassen. Her bør det også være mulig å kvitte seg med avfall.

Kostnadsoverslag: 170.000 kroner.

5.2.13 Inngang fra sør

Det kan etableres en trapp fra parkeringsplassen ved Teamtec opp til lysløypetraseen helt sør i Solfjellparken.

Kostnadsoverslag: 30.000 kroner.

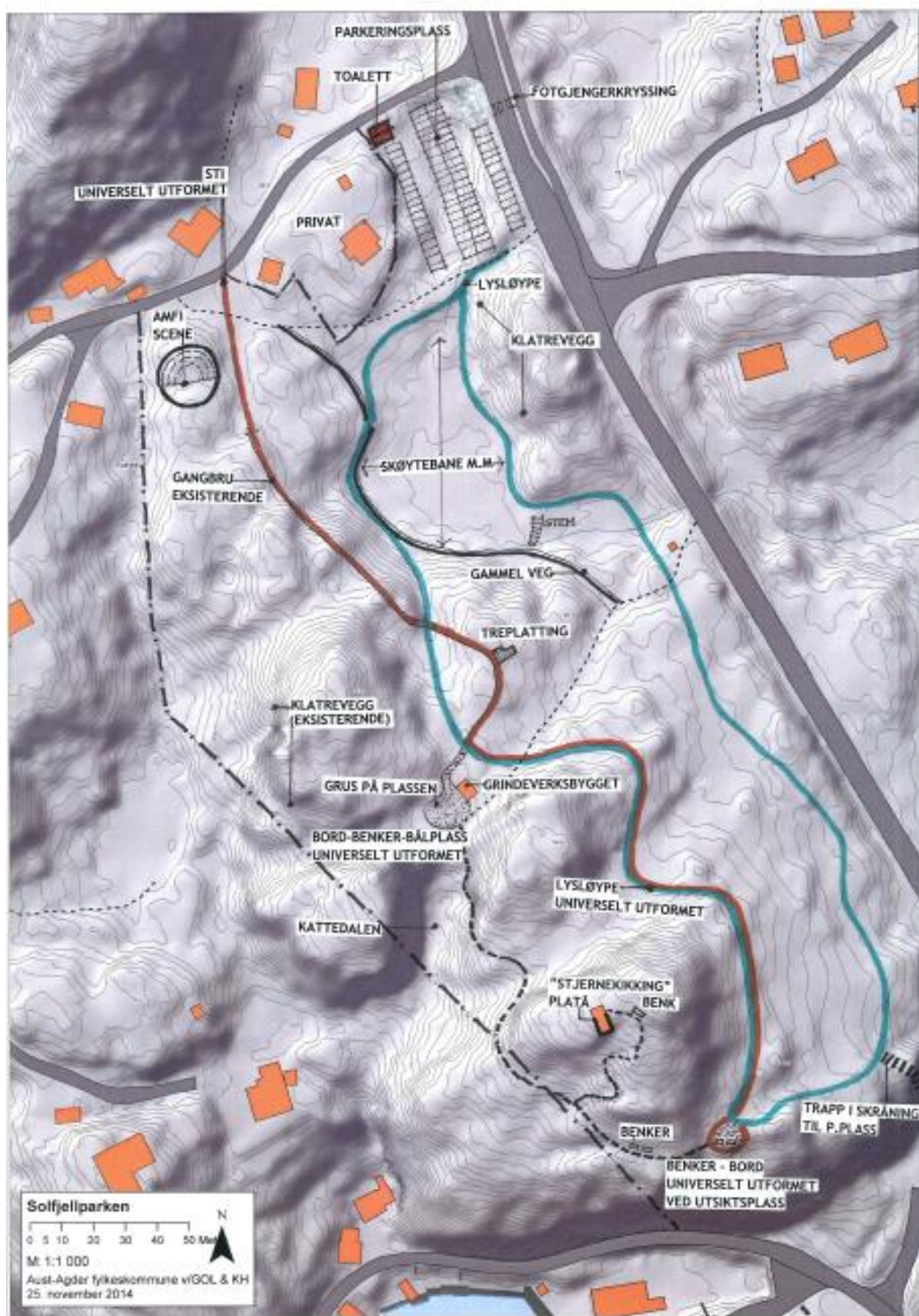
5.2.14 Krysningspunkt og fortau langs fylkesvei 411

For å binde sammen de to områdene i planen; Solfjellparken og Langjordet, bør det etableres et fotgjengerfelt ved parkeringsplassen over fylkesvei 411. Samtidig bør fartsgrensen senkes for å bedre sikkerheten for myke trafikanter. Et fortau bør anlegges på vestsiden langs fylkesvei 411 fra Tangen (Bertnes) og opp til Solfjell. Det bør være en naturlig inngang i parken fra fortauet til lysløypetraseen.

Kostnadsoverslag: Forslagene er spilt inn til Statens vegvesen.

5.3 Kart med tiltak i Solfjellparken

De anbefalte tiltakene er tegnet inn i kartet nedenfor.

6. Vedlikeholdsansvar

Fremtidig vedlikeholdsansvar for eksisterende anlegg ligger på Tvedestrand kommune da dette er kommunens grunn. Når det gjelder nye tiltak må det vurderes hvem som skal ha vedlikeholdet. Kommunen bør prøve å få til et samarbeid med frivillige lag og foreninger om utvikling og vedlikehold av friluftsområdene.

7. Nyttige lenker

7.1 Anbefalte veiledere

Stier å stole på. Friluftsliv – de viktige detaljene. Norges Handikapforbund Agder 2012. Lastes ned på www.nhf.no/agder

Rapport Solfjellparken i Tvedestrand. Klatre- og aktivitetspark med universell utforming på naturens premisser, NTNU 2004. Les mer på www.arkitektur.no/solfjellparken-i-tvedestrand

Merkehåndboka www.fefo.no/no/Documents/Merkehåndboka.pdf .

7.2 Tilskuddsordninger

Tilskudd til friluftstiltak

Statlige midler som fylkeskommunen fordeler og fylkeskommunens egne midler. Søknadsfrist 15. januar.

Av de statlige midlene kan kommunene søke om tilskudd til tiltak i statlig sikrede friluftslivsområder, og lag og foreninger kan søke om tilskudd til aktivitetstiltak. Nytt i årets statsbudsjett er at deler av midlene som tidligere ble fordelt gjennom Helse- og omsorgsdepartementet til fysisk aktivitet, nå er flyttet over til friluftaktiviteter.

Av de fylkeskommunale midlene kan kommunene og lag og foreninger søke om tilskudd til aktivitetstiltak og til tilrettelegging av friluftslivsområder.

For mer informasjon: www.austagderfk.no

”Fysisk aktivitet i et folkehelseperspektiv”, ordning hvor fylkeskommunen disponerer midler på vegne av Helsedirektoratet. Det er kommunale og regionale frivillige organisasjoner som kan søke om tilskudd til lavterskel fysisk aktivitet. Målgruppen er personer som er inaktive/for lite aktive og/eller faller utenfor det tradisjonelle idretts- og aktivitetstilbudet. Det er et mål at tiltakene skal redusere sosiale ulikheter i aktivitetsvaner og helse, samt bidra til kontinuitet og langsiktighet. For mer informasjon og nødvendige skjema, se nettsidene til AAFK.

Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Det kan søkes spillemidler til nærmiljøanlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Dette er anlegg som ikke er spesielt tilrettelagt for organisert konkurranseidrett, men hvor målsettingen er at de skal være allment tilgjengelige og beregnet for egenorganisert fysisk aktivitet. Det er et krav at anlegget inngår i kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Tiltaket må forhåndsgodkjennes av kommunen før søknad kan sendes inn.

Søknadsfrist 1. oktober. For mer informasjon: www.idrettanlegg.no

Gjensidigestiftelsen

Gjensidigestiftelsen jobber for å skape et tryggere, sunnere og mer aktivt Norge gjennom å støtte frivillige lag og foreninger. Det kan søkes om midler til [prosjekter som fremmer trygghet og helse](#) . Gjensidigestiftelsen ønsker spesielt å støtte prosjekter som gjelder barn og unge og deres oppvekstvilkår, men alle frivillige lag, organisasjoner eller ildsjeler som har prosjekter som omhandler trygghet og helse, uansett alder eller målgruppe, oppfordres til å søke. Av hensyn til utbetaling av støtte må dere være registrert i [frivillighetsregisteret](#). Enkelpersoner kan ikke søke.

Søknadsfrist 15. september.

Næringsliv/legater/stiftelser

Los-fondet, DNB, Sparebanken Sør

Frivilligsentralen har tilgang på Tilskuddsportalen som gir mulighet for å søke støtte mange steder.